

1. Skyddad paddeltur på Borgvikssjön och Grumsfjorden

En härlig paddling på en av Vänerns innersta vikar. Borgvikssjön är som en egen sjö men hänger ihop med Vätern via Svartsundet, Grumsfjorden och Slottsbrösundet. En skyddad vattenled som inbjöd till tidiga bosättningar och här uppstod också Värmlands tidiga industrihistoria.

Längd: ca 8 km, turen kan förlängas med kajakled 1b, paddling runt Dragsön i södra Grumsfjorden, ger en tur som är ca 9km längre.

Tidsåtgång: ca 2 timmar, förlängd tur ca 4 timmar

Svårighetsgrad: Lätt, området är som paddelområde skyddat vid alla vindriktningar. Vid friskare nordlig eller sydlig vind bildas en del vågor i motsatt område. Anpassa alltid paddlingen till din erfarenhet och undvik alltid paddling vid hård vind.

Lämpligt för kajak, kanadensare eller paddelbräda (SUP)

Start: Vid gästhamnen i Borgvik

Naturskydd: Visa hänsyn när du vistas i naturen, tänk på att det finns gott om häckande fåglar under försommar och sommar även om det inte finns några fågelskyddsområden. Om du märker att du befinner dig nära boplatser, genom varnande fåglar eller cirklande rovfåglar, uppehåll dig inte i området, utan paddla snarast vidare.

Fiske: Fiske med handredskap är tillåten, dvs med spö, pilk eller liknande rörliga redskap som är utrustade med lina och därtill högst tio krokar. Fisk av följande arter får endast fångas om den håller följande minimimått: Lax 60 cm, Öring 60 cm, Gös 45 cm. Fångst som inte uppfyller minimimåtten ska omedelbart sättas tillbaka i sjön. Ovanstående fiskarter får inte föras i land i kapat skick. Fiske av Ål är förbjuden, Fångst av lax och öring som inte är märkt genom att fettfenan är bortklippt är förbjuden under hela året. Vid handredskapsfiske, får man fånga och behålla sammanlagt högst tre laxar eller öringar per fiskare och dygn.

Fiske av vissa arter är förbjudet under lekperioder, mer information om förbudsområden och datum, kontakta:

Länsstyrelsen i Värmlands län: Telefon: 010-224 70 00, www.lansstyrelsen.se/varmland

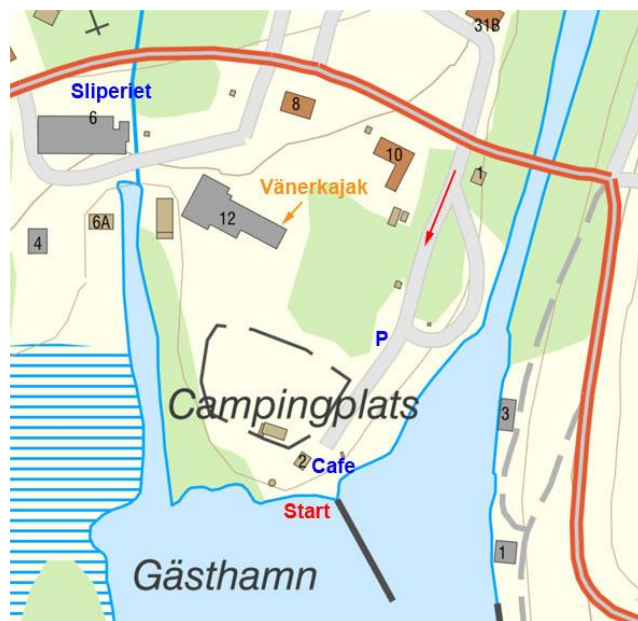
Vägbeskrivning till startplats

Borgvik är ett äldre brukssamhälle som ligger väster om Grums. I Borgvik svänger du söderut alldeles vid västra sidan av bron över Borgviksälven, mot gästhamnen. Parkera till höger längs sidan av vägen ner till gästhamnen.

Borgvik

Spendera lite tid i Borgvik som är ett populärt besöksmål i Värmland. Borgvik hade unika förutsättningar för industriverksamhet med god fallhöjd i forsen nära utloppet i Borgvikssjön. Dessutom ger sjövägen ut till Vänern möjlighet att transportera produkter ut i världen.

Det finns belägg för tidiga bosättningar i Borgvik runt forsen. Dessa bosättare kallades Värmar vilket tros ligga till grund för landsdelen Värmlands namn. Hyttruin, Kungskvarnen, Borgviks kyrka, Museum, Galleri Sliperiet, Vandringsled

Borgvik är en av Värmlands bäst bevarade bruksmiljöer. Borgviks bruk startade redan 1627. I samband med att Eiffeltornet skulle byggas till världsutställningen 1889 stod bruket för leverans av järn. Bruket lades ned 1925, efter att skogskoncernen Billerud hade köpt järnbruket. Vid den tiden bodde ännu omkring 700 personer i Borgvik, och där fanns bl.a. ett sågverk och en snickerifabrik.

Efter att Tyskland den 9 april 1940 hade ockuperat Norge förlades tredje frontlinjen till Borgvik, som fick ett uppsving av militärens närvaro, men efter andra världskriget eskalerade arbetslösheten och utflyttningen och Borgvik förlorade sin forna karaktär. Den militära närvaron gör sig fortfarande påmind genom ett stort antal militära installationer, till exempel skyttevärn och stridsvagnshinder, i området.

Kultur: Hembygdsföreningens bruksmuseum har två fasta utställningar, den ena om järnbruket i Borgvik och den andra om natur och skog. Bland annat finns den smälthammare bevarad, som vid Göteborgsutställningen 1923 fick representera den svenska industrialismens barndom.

Sliperiet är en konsthall med restaurang i Borgvik, inrymt i en äldre industribyggnad. Där ordnas konstutställningar under sommaren och även musikunderhållning och konserter.

I Borgvik finns också **Galleri Hampus Karlsson**, med utställning av Hampus konstverk.

Boende: Kungskvarnen erbjuder boende med hotellstandard, vid Borgviks Gästhamn o camping finns uppställningsplatser för husbilar och husvagnar. Klaraborg erbjuder boende för kortare eller längre tider med självhushåll, ett alternativ till att hyra stuga.

Matställen: Kungskvarnen, Borgviks Hamncafe, Sliperiet

Ledbeskrivning

Borgviks gästhamn ligger på västra sidan av Borgviksälvens utlopp i Borgvikssjön. Söder om båtbyggarna finns en liten sandstrand som är utmärkt för sjösättning, även den lilla grusstranden strax norr om båtbyggen kan användas.

Borgviksälven rinner från sjön Värmeln norr om Borgvik och mynnar i Borgvikssjön. Fallhöjden från Värmeln till Borgvikssjön är ca 12m och där finns nuförtiden ett kraftverk, i äldre tider drevs både kvarn och hammarsmedja av forsen. Det går att paddla några hundra meter upp i älven men det tar stop vid vattenkraftverket och Kungskvarnen.

Figur 1. Startplats

Figur 2, Borgviksälvens utlopp

Led 1a, Borgvikssjön, den lätta leden är dragen runt Borgvikssjön nära land för att ge en trygg paddling för ovana paddlare. Borgvikssjön är en ganska typisk svensk insjö med omväxlande skogsland och jordbruksbygd. En del sommarstugor ligger utefter stranden. Paddla söderut ner mot Sparnäsudde, snirkla gärna mellan dykdalberna som sitter kvar som spår och minne av sjöfart i Borgvik.

Sparnäsudden och Sparnäset, är en udde som sticker ut i sjön rakt söder om Borgvik. Näset kan vara ett utmärkt mål vid kortare paddelutflykter från Borgvik. På södra delen av näset finns en allmän badplats med sandstrand.

Figur 3. Sommaridyll

I södra delen av sjön finns en del bebyggelse, visa hänsyn och paddla inte nära stugor och bryggor. Det finns också ett antal uddar med berghällar som kan vara fina att rasta på.

Rörholmen är en liten holme längst söderut i Borgvikssjön, holmen är omgiven av vass men ett ganska tunt vassbälte, så det är inte svårt att paddla in till stranden om man vill gå iland och sträcka på benen.

Killingen är en lite större ö som ligger mitt i Borgvikssjön. Leden går inte riktigt förbi Killingen men ön kan vara värd ett besök. Killingen är ett bra delmål om man vill paddla rakt över Borgvikssjön.

Figur 4. Vy mot Borgvik

Långviksudden är en udde lite söder om Svartsundet med barrskog och berghällar ut i sjön vilket skapar en fin vildmarkskänsla.

Svartsundet leder vidare ut till Grumsfjorden. Paddling genom Svartsundet beskrivs i Led 1b, nedan. När man paddlar förbi Svartsundet har man en fin utsikt mot Borgvik och Borgviks kyrka åt väster tvärs över sjön.

Lerbergen på norra sidan om Svartsundet är ett ganska lågt berg med fornlämningar utefter stranden som vittnar om tidiga bosättningar i området.

Arnäsviken, norr ut ligger jordbruksbygder med gårdar insprängda i skogslandskapet

Borgvikeviken i norra änden av Borgvikssjön är en grund vik med vassområden som ger ett rikt fågelliv och goda möjligheter för fiske.

Sjöhaget, på väg tillbaka mot Borgvik paddlar du utefter västar sidan av borgvikssjön där ligger ett bostadsområde Sjöhaget som byggts med fin utsikt ut över sjön.

Sågudden, sista udden innan vi kommer tillbaka till Borgviksälven kallas Sågudden här låg tidigare ett sågverk.

Utanför udden finns rester av pålverk alldeles i vattenytan så håll ut från udden innan du svänger in mot gästhamnen

Led 1b, Du kan förlänga turen runt Borgvikssjön med en tur in i Grumsfjorden och runda Dragsön. Du kan naturligtvis också välja att paddla tur 1b som en egen tur, då tar du sikte på Killingen och sedan direkt mot Svartsundet.

Svartsundet är det sund som leder ut till Grumsfjorden. En liten bit in i Svartsundet går en vik in åt söder, det är egentligen ett sund som heter Kosundet som tyvärr är igenväxt med vass så där går det inte att paddla. Den bergiga ön rakt fram heter Brömsön när du passerat den öppnar Svartsundet upp sig till en mindre fjärd och delar sig rund Dragsön.

Figur 5. Svartsundet

Du kan välja vilket håll du vill paddla runt Dragsön, eftersom sydliga vindar är vanligast är det enklast att paddla motsols då blir det medvind när du rundar öns östra ände ut mot Grumsfjorden. Dragsön är områdets största ö, en ganska hög ö med bland annat höjden Nordeåsen. Det finns en del bebyggelse på nordöstra sidan av ön men i övrigt är den obebyggd.

Paddla söderut in i Sundängssundet, i sundet går en farled vilket betyder att en del båttrafik passerar på väg till eller från Borgvik, paddla gärna utanför farledmarkeringarna. Du rundar öns sydvästra udde och paddlar vidare i sundet, på södra sidan finns bebyggelse men på norra sidan dvs på Dragsön är det vildmark.

Figur 6. Sundängssundet

Sundet vidgar sig ut mot Grumsfjorden och du har nu fri utsikt mot Grums och Slottsbron. Över trädkropparna kan man se röken från Gruvöns bruk och man kan ana Slottsbrösundet som leder vidare ut mot Väneren. Följ Dragsöns östra kust norrut, den nordöstra udden är egentligen en lite ö som hete Svinholmen.

Figur 7. Svinholmen

Vi vänder kosan tillbaka mot Borgvik och får uppleva paddlingen genom Svartsundet igen. Du passerar norra änden av Dragsön som kallas Svarteberg, härifrån är det en kortare vandring upp till Nordreåsen som är Dragsöns högsta punkt. När du kommer tillbaka till Borgvikssjön kan du välja att fortsätta paddla Led 1a, eller snedda tvärs över sjön mot Borgvik.

